

EL

EL

EL

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 12.2.2009
COM(2009) 70 τελικό

**ΕΝΔΙΑΜΕΣΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ**

**σχετικά με την πρόοδο της Ρουμανίας στο πλαίσιο του μηχανισμού συνεργασίας και
ελέγχου**

**ΕΝΔΙΑΜΕΣΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ**

σχετικά με την πρόοδο της Ρουμανίας στο πλαίσιο του μηχανισμού συνεργασίας και ελέγχου

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Κατά την προσχώρηση της Ρουμανίας στην ΕΕ, την 1η Ιανουαρίου 2007, θεσπίστηκε *μηχανισμός συνεργασίας και ελέγχου (εφεξής ΜΣΕ)*¹ για να βοηθήσει τη Ρουμανία να αντιμετωπίσει ορισμένες ελλείψεις στους τομείς της δικαστικής μεταρρύθμισης και της καταπολέμησης της διαφθοράς και για να παρακολουθεί την πρόοδο που σημειώνεται σ' αυτούς τους τομείς με περιοδικές εκθέσεις.

Η παρούσα έκθεση αποτελεί ενδιάμεση έκθεση που παρέχει τεχνική ενημέρωση για τις σημαντικές εξελίξεις που σημειώθηκαν κατά το τελευταίο εξάμηνο στη Ρουμανία στο πλαίσιο του ΜΣΕ², χωρίς ωστόσο να περιλαμβάνει αξιολόγηση της επιτευχθείσας προόδου. Η ενημέρωση περιορίζεται σε μέτρα που έχουν ήδη ολοκληρωθεί ή που αναμένεται να ολοκληρωθούν σύντομα.

Η ανακοίνωση που εκδόθηκε από την Επιτροπή στις 23 Ιουλίου 2008 εξακολουθεί να αποτελεί το σημείο αναφοράς για την αξιολόγηση της προόδου που έχει επιτευχθεί σε σχέση με τους στόχους αναφοράς και για τον προσδιορισμό των προκλήσεων που εξακολουθούν να υφίστανται. Η Επιτροπή θα προβεί στην επόμενη αξιολόγησή της το θέρος του 2009.

2. ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ: ΕΠΙΚΡΑΤΟΥΣΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Ο ρυθμός προόδου που σημειώθηκε στην έκθεση του Ιουλίου 2008 της Επιτροπής δεν διατηρήθηκε. Παρότι υπήρξαν ορισμένα θετικά σημεία στον τομέα της δικαστικής μεταρρύθμισης, είναι δύσκολο να αποδειχθεί ότι σημειώθηκαν αποτελέσματα. Η κυβέρνηση οριστικοποίησε το σχέδιο τροποποιήσεων του αστικού κώδικα, το σχέδιο του ποινικού κώδικα, καθώς και τα σχέδια των κωδίκων ποινικής και πολιτικής δικονομίας, τα οποία όμως δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη. Η πρόθεση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου να αναλάβει περισσότερες ευθύνες στον τομέα της δικαστικής μεταρρύθμισης είναι ενθαρρυντική, αλλά πρέπει να μετατραπεί σε πράξεις. Η Εθνική Υπηρεσία Ακεραιότητας έχει επιτύχει αποτελέσματα σε επιχειρησιακό επίπεδο όσον αφορά την εκδίκαση των υποθέσεων και πρέπει να συνεχίσει τις προσπάθειές της προς την κατεύθυνση αυτή.

¹ Απόφαση 2006/928/ΕΚ της Επιτροπής, της 13ης Δεκεμβρίου 2006, για τη θέσπιση μηχανισμού για τη συνεργασία και τον έλεγχο της προόδου της Ρουμανίας όσον αφορά την επίτευξη των ειδικών στόχων αναφοράς στους τομείς της δικαστικής μεταρρύθμισης και της καταπολέμησης της διαφθοράς (ΕΕ L 354 της 14.12.2006, σ. 56).

² Η εν λόγω έκθεση έληξε στις 15 Ιανουαρίου 2009.

Στους περισσότερους άλλους τομείς, οι ελλείψεις που διαπιστώθηκαν από την Επιτροπή τον περασμένο Ιούλιο εξακολουθούν να υφίστανται. Παρότι το Συνταγματικό Δικαστήριο απέρριψε πρόσφατα τις τροποποιήσεις του κώδικα ποινικής δικονομίας³, γεγονός που θα περιόριζε σοβαρά τις εξουσίες της Εισαγγελίας, η νομική κατάσταση εξακολουθεί να είναι αμφιλεγόμενη και τα προβλήματα ανεπίλυτα. Το ρουμανικό κοινοβούλιο εξακολουθεί να εμποδίζει ορισμένες έρευνες για υποθέσεις διαφθοράς υψηλού επιπέδου. Επιπλέον, πρέπει να γίνουν ακόμη σημαντικές βελτιώσεις όσον αφορά την πρόσβαση στη νομολογία και την ενοποίηση της, τη λογοδοσία των δικαστών και τις ελλείψεις στον τομέα του προσωπικού και της διαχείρισης της δικαστικής εξουσίας.

Οι ρουμανικές αρχές πρέπει να δώσουν νέα ώθηση στον τομέα της δικαστικής μεταρρύθμισης και της καταπολέμησης της διαφθοράς, ούτως ώστε να αναστρέψουν τις οπισθοδρομήσεις που παρατηρήθηκαν τους τελευταίους μήνες⁴.

3. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ - ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

Η Επιτροπή θα προβεί σε νέα αξιολόγηση της προόδου, το θέρος του 2009, στην οποία θα καταδειχθεί κατά πόσο θα έχει κατορθώσει η Ρουμανία να αντιμετωπίσει με επιτυχία τις ελλείψεις που διαπιστώθηκαν στον τομέα της δικαστικής μεταρρύθμισης και να παράσχει πειστικά και απτά αποτελέσματα για την καταπολέμηση της διαφθοράς.

Η Ρουμανία θα πρέπει να έχει σημειώσει σημαντική και οριστική πρόοδο μέχρι την ημερομηνία αυτή. Οι ρουμανικές αρχές θα πρέπει να αποδείξουν ότι η χώρα διαθέτει σταθερό δικαστικό σύστημα που λειτουργεί αυτόνομα και το οποίο είναι σε θέση να ανιχνεύει και να πατάσσει τη διαφθορά, καθώς και να διασφαλίζει το κράτος δικαίου. Αυτό σημαίνει ιδίως ότι θα πρέπει να θεσπίσει τους υπόλοιπους νόμους που απαιτούνται για τον εκσυγχρονισμό του δικαστικού συστήματος και να αποδείξει, με την ταχύτερη δυνατή διεκπεραίωση των υποθέσεων διαφθοράς υψηλού επιπέδου, ότι το δικαστικό σύστημα είναι σε θέση να εφαρμόζει τους νόμους με ανεξάρτητο και αποτελεσματικό τρόπο.

4. ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

4.1. Στόχος αναφοράς 1: Να διασφαλιστεί διαφανέστερη και αποτελεσματικότερη δικαστική διαδικασία ιδίως με την ενίσχυση της ικανότητας και της υποχρέωσης λογοδοσίας του Ανώτατου Διοικητικού Συμβουλίου του Δικαστικού Σώματος. Να αναφέρεται και να παρακολουθείται ο αντίκτυπος του νέου Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και Ποινικής Δικονομίας

Η Ρουμανία οριστικοποίησε σχέδιο τροποποιήσεων του αστικού κώδικα, σχέδιο του ποινικού κώδικα, καθώς και σχέδια κωδίκων ποινικής και πολιτικής δικονομίας. Τον Ιανουάριο του 2009, η νέα κυβέρνηση αποφάσισε να αποσύρει τα σχέδια αυτά από το Κοινοβούλιο. Πρέπει

³ Θεσπίστηκαν με το νόμο για την έγκριση του έκτακτου κυβερνητικού διατάγματος 60/2006 και τροποποιήθηκαν περαιτέρω από το Κοινοβούλιο.

⁴ Προς το τέλος της περιόδου αναφοράς, διεξήχθησαν κοινοβουλευτικές εκλογές στη Ρουμανία και σχηματίστηκε κυβέρνηση συνασπισμού.

να εξευρεθεί πολιτική συμφωνία για τα κείμενα αυτά. Απομένει να αξιολογηθεί ο αντίκτυπος των εν λόγω κωδίκων και να αρχίσει διαδικασία εποικοδομητικών διαβουλεύσεων. Η επιτυχής εφαρμογή των κωδίκων αυτών θα εξαρτηθεί από τη χορήγηση επαρκών χρηματικών πόρων, καθώς και από την πρόσληψη και την ανακατάταξη του προσωπικού. Στις 14 Ιανουαρίου 2009, το Συνταγματικό Δικαστήριο κήρυξε αντισυνταγματικό τον αμφιλεγόμενο νόμο του Οκτωβρίου 2008 για την έγκριση του έκτακτου κυβερνητικού διατάγματος αριθ. 60/2006, το οποίο θα περιόριζε τις εξουσίες της Εισαγγελίας στις έρευνες σοβαρών υποθέσεων. Τα προβλήματα που συνδέονται με το διάταγμα αυτό θα επιλυθούν πλήρως όταν θεσπιστεί ο νέος κώδικας ποινικής δικονομίας.

Το δυναμικό του δικαστικού συστήματος της Ρουμανίας παραμένει ανεπαρκές. Στις 31 Δεκεμβρίου 2008⁵, ο αριθμός των κενών θέσεων εξακολουθούσε να είναι υψηλός σε απαράδεκτο βαθμό: 433 κενές θέσεις εισαγγελέων και 344 κενές θέσεις δικαστών. Οι στατιστικές που κοινοποίησε το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο, στις 10 Δεκεμβρίου 2008, φανερώνουν ότι το ήμισυ περίπου του συνόλου των κενών θέσεων αφορά διευθυντικές θέσεις⁶.

Η στρατηγική ανθρώπινων πόρων που υιοθέτησε το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο, το Νοέμβριο του 2008, δεν προτείνει τα επιβαλλόμενα έκτακτα μέτρα, όπως για παράδειγμα την προσωρινή ανακατάταξη μελών του προσωπικού μεταξύ ορισμένων βαθμών δικαιοδοσίας και άλλων δικαστηρίων για την αντιμετώπιση των σοβαρών ελλείψεων προσωπικού⁷. Η στρατηγική αυτή εξακολουθεί να μην λαμβάνει υπόψη την ανάγκη αναδιοργάνωσης των δικαστηρίων και των εισαγγελιών. Ο μεγάλος αριθμός εν ενεργεία δικαστών που μπορούν επί του παρόντος να ζητήσουν σύνταξη ανά πάσα στιγμή ενισχύει την αβεβαιότητα όσον αφορά την κατάσταση του προσωπικού και μειώνει το περιθώριο δράσης για διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις⁸. Επιπλέον, ο μεγάλος αριθμός αποσπασμένων δικαστών σε διάφορες δημόσιες υπηρεσίες συνεπάγεται προσωρινές κενές θέσεις που δεν μπορούν να καλυφθούν από το αποθεματικό κεφάλαιο που έχει δημιουργηθεί για το σκοπό αυτό⁹. Η Ρουμανία πρέπει να λάβει έκτακτα μέτρα για να επιλύσει τα πιεστικά προβλήματα προσωπικού του δικαστικού συστήματος και συγχρόνως να διατηρήσει υψηλό επίπεδο ποιότητας όσον αφορά τις προσλήψεις και την κατάρτιση.

Το Ανώτατο Ακυρωτικό Δικαστήριο πρέπει να βελτιώσει το ρόλο του ως θεματοφύλακα της νομολογίας¹⁰. Η έλλειψη ενοποιημένης και σαφούς νομολογίας εξακολουθεί να προκαλεί

⁵ Παρότι οι κενές θέσεις εισαγγελέων μειώθηκαν συνολικά κατά 107 μονάδες το 2008 και οι κενές θέσεις δικαστών παρέμειναν σχεδόν σταθερές, με μείωση κατά 3 μονάδες το 2008, κατά το δεύτερο εξάμηνο του περασμένου έτους παρατηρήθηκε ιδιαίτερα αρνητική τάση, με καθαρή αύξηση 99 κενών θέσεων δικαστών (από 245 σε 344) και καθαρή αύξηση 16 κενών θέσεων εισαγγελέων (από 417 σε 433).

⁶ Στις 10 Δεκεμβρίου 2008, 154 διευθυντικές θέσεις ήταν κενές στα δικαστήρια επί συνόλου 309 κενών θέσεων δικαστών, και 219 διευθυντικές θέσεις εισαγγελέων ήταν κενές επί συνόλου 475 κενών θέσεων εισαγγελέων.

⁷ Τον Δεκέμβριο, ο Γενικός Εισαγγελέας δήλωσε ότι ο αριθμός των εισαγγελιών που δεν είναι σε θέση να λειτουργήσουν αποτελεσματικά έχει αυξηθεί από 22 σε 49 κατά τους τελευταίους μήνες. Σε δύο εισαγγελικές αρχές δεν υπάρχει εισαγγελέας.

⁸ Τον Δεκέμβριο του 2008, 662 δικαστές και 360 εισαγγελείς πληρούσαν τις νομικές προϋποθέσεις για να ζητήσουν σύνταξη. Ο ακριβής αριθμός των εν ενεργεία δικαστών για τους οποίους έχει ληφθεί απόφαση συνταξιοδότησης δεν είναι γνωστός, αλλά θα μπορούσε να εκτιμηθεί σε μερικές εκατοντάδες.

⁹ Ο αριθμός αποσπάσεων (84 δικαστές και 75 εισαγγελείς στις 16 Δεκεμβρίου 2008) υπερβαίνει κατά περισσότερο από 60% τον αριθμό των διαθέσιμων θέσεων στο αποθεματικό κεφάλαιο.

¹⁰ Σε δύο υποθέσεις που δημοσιεύθηκαν το 2008, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ανέφερε παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων λόγω αντικρουόμενων αποφάσεων που εξέδωσε το

σοβαρό εμπόδιο όσον αφορά την ασφάλεια δικαίου και τη διαφάνεια¹¹. Η Ρουμανία έχει δημιουργήσει ομάδα εργασίας που έχει αναλάβει να βελτιώσει την ενοποίηση της νομολογίας όσον αφορά το επίπεδο των ποινών σε υποθέσεις διαφθοράς. Τα πρώτα συμπεράσματα της ομάδας αυτής αναμένονται τον Μάιο του τρέχοντος έτους. Είναι ακόμη πολύ νωρίς για να εκτιμηθούν οι επιπτώσεις άλλων δραστηριοτήτων που αποβλέπουν στην προώθηση της νομοθετικής ενοποίησης, όπως των τακτικών συνεδριάσεων που διοργανώνονται μεταξύ των εφετείων.

Όσον αφορά τη διαφάνεια, οι αρχές συγκέντρωσαν τις προσπάθειές τους στη δημοσίευση αποφάσεων στους δικτυακούς τόπους των δικαστηρίων. Στις 27 Νοεμβρίου 2008, το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο (ΑΔΣ) εξέδωσε απόφαση που υποχρεώνει τα δικαστήρια να δημοσιεύουν στο διαδίκτυο όλες τις σημαντικότερες δικαστικές αποφάσεις. Ωστόσο, δεν έχουν καθοριστεί ακόμη κριτήρια για τη διασφάλιση της προστασίας των δεδομένων και της συνοχής του τύπου των αποφάσεων που δημοσιεύονται από τα δικαστήρια. Μέχρι στιγμής, δεν έχει ακόμη τεθεί σε λειτουργία ένα εργαλείο πληροφορικής που επιτρέπει τη δημοσίευση σε πραγματικό χρόνο όλων των αποφάσεων.

Τον Ιανουάριο του 2009, είχαν συμπληρωθεί 53 από τις 44 θέσεις δικαστικών επιθεωρητών. Ο αριθμός των επιθεωρητών που έχουν αποσπαστεί από το Βουκουρέστι εξακολουθεί να είναι υπερβολικά υψηλός, παρά τη θέσπιση νέων κανόνων περί αποσπάσεων επιθεωρητών, στις 27 Νοεμβρίου, από το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο. Επιπλέον, οι αποσπάσεις που πραγματοποιήθηκαν πρόσφατα στην Επιθεώρηση φανερώνουν ότι οι κανόνες αυτοί δεν εφαρμόζονται ακόμη πλήρως.

Η Επιθεώρηση διεξήγαγε σειρά γενικών επιθεωρήσεων για όλες τις δραστηριότητες ορισμένων δικαστικών οργάνων, καθώς και θεματικές επιθεωρήσεις διαφόρων δικαστηρίων και εισαγγελιών. Υπέβαλε επίσης στο Υπουργείο Δικαιοσύνης πολλές μη γνωστοποιηθείσες προτάσεις για νομοθετικές τροποποιήσεις. Μέχρι στιγμής, ορισμένες από τις επιθεωρήσεις πειθαρχικού χαρακτήρα¹² που πραγματοποιήθηκαν από Επιθεώρηση επέτρεψαν στο Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο να επιβάλει πειθαρχικές κυρώσεις¹³.

¹¹ Ανώτατο Ακυρωτικό Δικαστήριο, οι οποίες έρχονταν σε αντίθεση με την αρχή της ασφάλειας δικαίου. Βλ. υπόθεση αριθ. 30658/05 Beian κατά Ρουμανίας και υπόθεση αριθ. 29556/02 Driha κατά Ρουμανίας. Για παράδειγμα, το Ανώτατο Ακυρωτικό Δικαστήριο δεν έχει ακόμη καταθέσει το σκεπτικό μιας απόφασής του που απαγγέλθηκε στο πλαίσιο προσφυγής υπέρ του νόμου περί επιστροφής περιουσιακών στοιχείων στην οποία δόθηκε μεγάλη δημοσιότητα (απόφαση του Ιουνίου 2008).

¹² Μεταξύ της 1^{ης} Ιανουαρίου και της 19^{ης} Δεκεμβρίου 2008, η δικαστική επιθεώρηση ανέλαβε 5 987 γνωστοποιήσεις για ανάρμοστη συμπεριφορά ορισμένων δικαστών και ήλεγξε 34 υποθέσεις που κινήθηκαν με πρωτοβουλία του ΑΔΣ. Εν συνεχεία, έστειλε 311 γνωστοποιήσεις για ενδεχόμενη πειθαρχική παρακολούθηση στην πειθαρχική επιτροπή για τους δικαστές του ΑΔΣ και 128 στην πειθαρχική επιτροπή για τους εισαγγελείς του ΑΔΣ.

¹³ Οι πειθαρχικές αυτές ποινές επιβλήθηκαν σε 18 δικαστήρια (13 δικαστές και 5 εισαγγελείς) και περιλαμβάνουν τρεις παραιτήσεις, μία μετάθεση για πειθαρχικούς λόγους, 10 μειώσεις αποδοχών και τέσσερις προειδοποιήσεις.

4.2. Στόχος αναφοράς 2: Να συσταθεί, όπως προβλέπεται, οργανισμός ακεραιότητας με αρμοδιότητες όσον αφορά τον έλεγχο περιουσιακών στοιχείων, την έλλειψη συμμόρφωσης και την ενδεχόμενη σύγκρουση συμφερόντων, καθώς και την έκδοση δεσμευτικών αποφάσεων βάσει των οποίων μπορούν να επιβληθούν αποτρεπτικές ποινές

Ο Εθνικός Οργανισμός Ακεραιότητας έχει επιτύχει τους αρχικούς στόχους του όσον αφορά το προσωπικό, με την πρόσληψη 60 επιθεωρητών. Ωστόσο, απαιτούνται περαιτέρω επενδύσεις όσον αφορά την υλικοτεχνική υποδομή, τον εξοπλισμό, το λογισμικό διαχείρισης υποθέσεων και το ανθρώπινο δυναμικό για να εξασφαλιστεί η πλήρης επιχειρησιακή ικανότητα του οργανισμού. Έως τις αρχές Δεκεμβρίου, ο εν λόγω οργανισμός είχε ελέγξει 1500 υποθέσεις και είχε επιβάλει 470 ποινές για μη τήρηση των προθεσμιών υποβολής των δηλώσεων περιουσιακών στοιχείων και οικονομικών συμφερόντων. Συγχρόνως, είχε υποβάλει μία υπόθεση στα δικαστήρια και 16 υποθέσεις στις εισαγγελίες για παρακολούθηση. Μεταξύ των ανακρινομένων περιλαμβάνονταν βουλευτές, υπουργοί, δήμαρχοι, δικαστές, καθηγητές πανεπιστημίου και αξιωματικοί της αστυνομίας.

Ο οργανισμός κατόρθωσε να αντικρούσει επιτυχώς μια απόπειρα επηρεασμού της απόφασής του για μια συγκεκριμένη υπόθεση από ένα μέλος του εποπτεύοντος οργάνου του, του Εθνικού Συμβουλίου Ακεραιότητας.

Ο Εθνικός Οργανισμός Ακεραιότητας θα πρέπει να αποδείξει ότι είναι σε θέση να επεκτείνει της έρευνές του χωρίς ξένη παρέμβαση και με την πλήρη συνεργασία άλλων κρατικών αρχών. Είναι ακόμη πολύ νωρίς για να εκτιμηθεί αν η δικαστική εξουσία θα δώσει πράγματι συνέχεια στις έρευνες που έχουν κινηθεί με πρωτοβουλία του Οργανισμού.

4.3. Στόχος αναφοράς 3: Να ενισχυθεί η πραγματοποιηθείσα πρόοδος, να συνεχιστεί η διεξαγωγή επίσημων, αμερόληπτων ερευνών για καταγγελίες διαφθοράς υψηλού επιπέδου

Ο απολογισμός των εργασιών της Εθνικής Διεύθυνσης κατά της Διαφθοράς εξακολουθεί να είναι σταθερός και θετικός όσον αφορά τις διώξεις που συνδέονται με υποθέσεις διαφθοράς υψηλού επιπέδου¹⁴.

Το Κοινοβούλιο πρέπει να βελτιώσει τον τρόπο που διαχειρίζεται τις υποθέσεις διαφθοράς υψηλού επιπέδου και να επιτρέψει στις δικαστικές αρχές να ερευνήσουν όλες τις υποθέσεις που απαιτούν εις βάθος εξέταση. Παρότι, από τον Ιούλιο του 2008, επιτράπηκε να συνεχιστούν οι έρευνες αυτές σε δύο υποθέσεις, σε δύο άλλες απορρίφθηκαν ενώ σε τρεις ανεστάλησαν.

Εξακολουθούν να επισημαίνονται περιπτώσεις ιδιαίτερα μακροχρόνιων δικών, υπερβολικής επιείκειας από την πλευρά των δικαστηρίων και ασυνέπειας στις υποθέσεις διαφθοράς υψηλού επιπέδου.

¹⁴ Μεταξύ των αρχών Μαΐου και του τέλους Νοεμβρίου, η Εθνική Διεύθυνση για την καταπολέμηση της Διαφθοράς προσήγαγε 16 σημαντικές υποθέσεις στο δικαστήριο· μεταξύ των κατηγορουμένων περιλαμβάνονταν 4 βουλευτές, ένας πρώην Υπουργός Γεωργίας, διευθυντές κρατικών επιχειρήσεων, αξιωματικοί της αστυνομίας και νομάρχες. Μεταξύ της 30ής Νοεμβρίου 2008 και της 21^{ης} Ιανουαρίου 2009, η Εθνική Διεύθυνση για την καταπολέμηση της Διαφθοράς απήγγειλε κατηγορίες κατά ενός πρώην Αντιπροέδρου της κυβέρνησης, ενός πρώην Υπουργού Εργασίας, τριών βουλευτών και ενός πρώην Πρωθυπουργού.

Η σταθερότητα του πλαισίου για την καταπολέμηση της διαφθοράς στη Ρουμανία δοκιμάστηκε επανειλημμένως σοβαρά κατά το δεύτερο εξάμηνο του παρελθόντος έτους. Η πρωτοβουλία του Κοινοβουλίου να αλλάξει τη διαδικασία διορισμού των ανώτερων εισαγγελέων αποτελεί ανοιχτή πρόκληση για την αποτελεσματικότητα του συστήματος¹⁵.

4.4. Στόχος αναφοράς 4: Να λαμβάνονται περαιτέρω μέτρα για την πρόληψη και την καταπολέμηση της διαφθοράς, ιδίως στο πλαίσιο των τοπικών αρχών

Ο Γενικός Εισαγγελέας υιοθέτησε σειρά μέτρων που αποβλέπουν στην ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των τοπικών εισαγγελιών όσον αφορά υποθέσεις διαφθοράς. Μεταξύ των μέτρων αυτών περιλαμβάνονταν ανάλυση των κατηγοριών που απαγγέλλθηκαν μεταξύ του 2007 και του 2008, η δημοσίευση εγχειριδίου για τις βέλτιστες πρακτικές που εφαρμόζονται στις έρευνες σε περιπτώσεις διαφθοράς και η επεξεργασία, από τις 41 περιφερειακές εισαγγελίες, στρατηγικών για την καταπολέμηση της διαφθοράς σε τοπικό επίπεδο.

Επισημάνθηκαν πολλές πρωτοβουλίες που ανέπτυξε η κοινωνία των πολιτών, ιδίως διεξοδική εξέταση της ακεραιότητας των υποψηφίων στις εθνικές εκλογές, η δημιουργία ομάδων δράσης για την καταπολέμηση της διαφθοράς σε περιφερειακό επίπεδο, συστάσεις όσον αφορά τους ελέγχους ακεραιότητας στον τομέα της υγείας, καθώς και ο έλεγχος της διοικητικής και ακαδημαϊκής ακεραιότητας, της χρηστής διακυβέρνησης και της χρηστής οικονομικής διαχείρισης των δημόσιων πανεπιστημίων. Επιπλέον, διεξήχθησαν πολλά κυβερνητικά σχέδια για την πρόληψη της διαφθοράς.

Όπως ανέφερε η Γενική Διεύθυνση του Υπουργείου Διοίκησης και Εσωτερικών για την καταπολέμηση της διαφθοράς, οι έρευνες για περιπτώσεις διαφθοράς εντός του υπουργείου αυξήθηκαν κατά 14% περίπου στους πρώτους έντεκα μήνες του 2008 σε σχέση με το 2007 στο σύνολό του.

Πρέπει να επισπευσθούν οι προσπάθειες για την επίτευξη προόδου στο πλαίσιο της εθνικής στρατηγικής για την καταπολέμηση διαφθοράς που υιοθετήθηκε το περασμένο θέρος. Απ' ό,τι φαίνεται η τυχόν επέκταση των διερευνητικών αρμοδιοτήτων της Γενικής Διεύθυνσης για την καταπολέμηση της διαφθοράς σε υποθέσεις διαφθοράς εντός της τοπικής δημόσιας διοίκησης αμφισβητήθηκε από την κυβέρνηση και επικρίθηκε από ένα μέρος του δικαστικού μηχανισμού και της κοινωνίας των πολιτών.

Σύμφωνα με την εθνική στρατηγική καταπολέμησης της διαφθοράς για το διάστημα 2008-2010, δημιουργήθηκε κέντρο κλήσεων στο πλαίσιο της κυβέρνησης. Δεν έχει αναφερθεί κανένα άλλο σχέδιο που αποβλέπει στην καθιέρωση ανοικτής τηλεφωνικής γραμμής για την αναφορά αδικημάτων διαφθοράς και το οποίο θα μπορεί να διασφαλίζει την ανεξάρτητη και αμερόληπτη παρακολούθηση των αναφορών αυτών.

¹⁵ Η νομική αυτή πρωτοβουλία κηρύχθηκε αντισυνταγματική για διαδικαστικούς λόγους από το Συνταγματικό Δικαστήριο.